

Avaleht>Teie õigused>Kuriteoohvrid>Hüvitamine>**Juhul kui minu nõuet menetletakse nõude esitamise riigis**
Juhul kui minu nõuet menetletakse nõude esitamise riigis

Leedu

Milliste kuriteoliikide korral on mul õigus hüvitist saada?

Teil on õigus saada hüvitist järgmistel juhtudel:

isikult on tahtlikult võetud elu;

isikule on tekitatud raske või kerge tervisekahjustus;

isiku vabaduse, seksuaalse enesemääramise õiguse või seksuaalse puutumatuse vastu on toime pandud kergem, raske või väga raske kuritegu.

Milliste vigastuste korral on mul õigus hüvitist saada?

Teil on õigus saada hüvitist, kui Teile on tekitatud raske või kerge tervisekahjustus.

Kas mul on õigus hüvitist saada, kui ma olen kuriteo tagajärjel surnud ohvri sugulane või ülalpeetav? Missugused sugulased või ülalpeetavad võivad hüvitist saada?

Kui isik sureb vägivallakuriteo tagajärjel, siis on õigus saada hüvitist igal isikul, kelle kasuks kohus on välja mõistnud hüvitise vägivallakuriteo tõttu kantud varalise ja/või mittevaralise kahju eest.

Kui hüvitis makstakse ette, st enne kriminaalmenetluse lõppu, on õigus saada hüvitist surnu abikaasal, lastel, lapsendatud lastel, vanematel, lapsendanud vanematel ja ülalpeetavatel.

Kas mul on õigus hüvitist saada, kui ma olen ellu jäänud ohvri sugulane või ülalpeetav? Missugused sugulased või ülalpeetavad võivad sellisel juhul hüvitist saada?

Ei. Kui vägivallakuriteo ohver jääb ellu, on tema ainus isik, kellel on õigus saada hüvitist.

Kas mul on õigus hüvitist saada, kui ma ei ole ELi liikmesriigi kodanik?

Jah, kuid ainult kahel järgmisel juhul:

Teie seaduslik alaline elukoht asub Leedu Vabariigis või muus Euroopa Liidu liikmesriigis;

selline võimalus on ette nähtud rahvusvahelistes lepingutes, millega Leedu Vabariik on ühinenud.

Kas ma saan nõuda riigilt hüvitist, kui ma elan siin või kui ma olen sellest riigist pärit (see on mu elukohariik või kodakondsusjärgne riik), isegi kui kuritegu pandi toime teises ELi riigis? Kas mul on võimalik seda teha siin, selle asemel, et nõuda hüvitist riigis, kus kuritegu toime pandi? Kui on, siis millistel tingimustel?

Ei, hüvitist makstakse ainult Leedu Vabariigis toime pandud vägivallakuritegude eest.

Kas ma pean selleks, et hüvitist saada, teatama kuriteost kõigepealt politseile?

Jah. Hüvitisnõude esitamiseks peab olema algatatud eeluurimine.

Kas ma pean enne hüvitisnõude esitamist ära ootama politseiuurimise või kriminaalmenetluse tulemusd?

Ei, Te võite taotleda hüvitist ettemaksena eeluurimise ajal.

Kas ma pean kõigepealt nõudma hüvitist kuriteo toimepanijalt, juhul kui tema isik on tuvastatud?

Jah. Kui hüvitist taotletakse tavamenetluse korras, mõistetakse hüvitis varalise ja/või mittevaralise kahju eest välja kohtuotsusega. Kui taotlete hüvitist ettemaksena, peate esitama kohtumääruse, mis kinnitab Teie tsiviilhageja staatust.

Kas mul on õigus hüvitisele ka juhul, kui kuriteo toimepanija ei ole tuvastatud või teda ei ole süüdi mõistatud? Kui on, siis millised tõendid pean ma oma nõude toetuseks esitama?

Jah on. Sellisel juhul peate esitama järgmised tõendid:

isikut tõendava dokumendi koopia;

kohtumäärus, mis kinnitab Teie tsiviilhageja staatust;

varalise kahju suurust tõendavad dokumendid, kui selline kahju on tekkinud;

kui hüvitist taotleavad surnu sugulased, siis abielu, peresuhet või ülalpeetava staatust tõendavad dokumendid.

Kas hüvitise taotlemiseks on ette nähtud kindel tähtaeg?

Hüvitisetaotlus tuleks esitada 10 aasta jooksul pärast selle kohtuotsuse kuupäeva, millega mõisteti välja hüvitis vägivallakuriteo tõttu kantud kahju eest. Kui isik ei järgi seda tähtaega mõjuvatel põhjustel, võidakse tähtaega pikendada.

Hüvitise ette maksmise taotluse esitamise tähtaega pole kehtestatud.

Missuguse kahju ja missuguste kulude katmiseks on võimalik hüvitist saada?

Kas hüvitisega kaetakse näiteks:

a) kuriteoohvrile tekitatud

– varaline (mittepsühholoogiline) kahju:

vigastuste ravikulud (ravi – ambulatoorne ja haiglaravi, taastusravi)? **Jah**

vigastustest tulenevad erivajadused või -kulud (hooldus- ja abiteenused, ajutine ja pidev ravi, pikendatud füsioteraapiline ravi, eluaseme kohandamine, spetsiaalsed abivahendid jne)? **Jah**

püsivad vigastused (nt invaliidsus või püsiv puue)?

ravi ajal ja pärast seda saamata jäänud sissetulek (sealhulgas sissetuleku kaotus ja elatise teenimise võime kaotus või elatusvahendite vähenemine jne)?

Jah

võimaluste kaotus? **Ei**

kulud, mis on seotud kahju põhjustanud juhtumi kohtuliku menetlemisega (näiteks õigusabi- või kohtukulud)? **Jah**

varastatud või kahjustatud isiklik vara? **Ei**

muu **Muu vägivallakuriteoga tekitatud varaline kahju, mille eest kohus on välja mõistnud hüvitise**

– psühholoogiline (moraalne) kahju:

ohvri valu ja kannatused? **Jah**

b) hüvitist saama õigustatud isikutele või ohvri sugulastele tekitatud:

– **varaline (mittepsühholoogiline) kahju:**

matusekulud? **Jah**

ravikulud (nt perekonnaliikme ravi, ambulatoorne ja haiglaravi, taastusravi)? **Jah, kuid ainult juhul, kui isik suri vägivallakuriteo tagajärjel elatise või võimaluste kaotus? **Jah, kuid ainult juhul, kui isik suri vägivallakuriteo tagajärjel****

– **psühholoogiline kahju:**

sugulaste või hüvitist saama õigustatud isikute valu ja kannatused/ohvri surma korral hüvitist ellujäänutele? **Jah, kuid ainult juhul, kui isik suri vägivallakuriteo tagajärjel**

Kas hüvitist makstakse ühekordse summana või igakuiste maksetena?

Tavaliselt makstakse hüvitist ühekordse summana. Erandjuhul võidakse hüvitist maksta osade kaupa, kuid mitte kauem kui ühe aasta jooksul pärast otsuse kuupäeva, millega mõisteti välja hüvitis vägivallakuriteo tõttu kantud kahju eest.

Kuidas võivad minu käitumine seoses asjaomase kuriteoga, minu karistusregistri andmed või minu suutmatust menetluse käigus koostööd teha, mõjutada mu võimalust saada hüvitist ja/või saadava hüvitise summat?

Eelnimetatud asjaolud on olulised ainult siis, kui taotletakse hüvitise ettemakset. Hüvitist ei maksta, kui:

Te olete asjaomase vägivallakuriteo toimepanemise ajal kohtu all süüdistatuna vägivallakuriteos või Teile vägivallakuriteo eest määratud kriminaalkaristus ei ole aegunud või Teie poolt sellega seoses esitatud armuandmispalvet pole rahuldatud;

Teie suhtes on tehtud siduv kohtumäärus kooskõlas Leedu Vabariigi organiseeritud kuritegevuse tõkestamise seadusega (*Lietuvos Respublikos organizuoto nusikalstamumo užkardymo įstatymas*);

Te kuritarvitate õigust saada vägivallakuriteoga tekitatud kahju eest hüvitise ettemakset.

Kuidas võib minu varaline seisund mõjutada minu võimalust saada hüvitist ja/või saadava hüvitise summat?

Hüvitise määramist see ei mõjuta.

Kas on veel teisi kriteeriumeid, mis võivad mõjutada minu võimalust saada hüvitist ja/või saadava hüvitise summat?

Ei ole.

Kuidas hüvitist arvestatakse?

Hüvitist makstakse kohtu väljamõistatud summas, mis ei või siiski olla suurem kui allpool osutatud maksimumsummad.

Hüvitise ettemakse suurus arvutatakse Teie esitatud varalist kahju tõendavate dokumentide alusel.

Kas on olemas minimaalne/maksimaalne hüvitissumma?

Mõrva korral ei või maksimumhüvitis varalise kahju eest olla suurem kui 3800 eurot ja mittevaralise kahju eest suurem kui 4560 eurot.

Raske tervisekahjustuse korral ei tohi maksimumhüvitis varalise kahju eest olla suurem kui 3040 eurot ja mittevaralise kahju eest suurem kui 3800 eurot.

Muude vägivallakuritegude korral ei või maksimumhüvitis varalise kahju eest olla suurem kui 2280 eurot ja mittevaralise kahju eest suurem kui 3040 eurot.

Kui vägivallakuriteo tagajärjel kantud kahju eest määratud hüvitis makstakse ette, ei tohi maksimumsummad ületada poolt eelnimetatud summasid.

Kas ma pean märkima nõudevormile konkreetse summa? Kui pean, siis kust saada juhiseid selle arvestamise või muude aspektide kohta?

Jah, Te peate ära märkima nõutava hüvitise summa, mis arvutatakse kohtumääruse või tsiviilhagiavalduses nimetatud summade alusel.

Kas ametiasutuse/organi makstavast hüvitisest arvestatakse maha hüvitis, mille olen oma kaotuse tõttu saanud muudest allikatest (tööandja kindlustusskeemist või erakindlustusskeemist)?

Jah. Muudest allikatest saadud kahjuhüvitise summad arvatakse hüvitisest maha.

Kas mul on võimalik saada hüvitise ettemakset? Kui on, siis millistel tingimustel?

Jah on, vägivallakuriteo tõttu kantud kahju eest võib saada hüvitist ette, kui:

vägivallakuriteo uurimiseks algatatud kriminaalmenetlus on pooleli ja asjaomane isik on saanud loa osaleda menetluses tsiviilhagejana;

kohus on teinud otsuse, millega tuvastatakse, et on toime pandud vägivallakuritegu, kuid selle tagajärjel tekkinud kahju hüvitamise nõuet ei ole esitatud või läbi vaadatud;

vägivallakuriteo on toime pannud isik, keda ei saa kohtu alla anda tema vanuse või rahvusvahelise puutumatuse tõttu või seetõttu, et ta on surnud.

Kas mul on võimalik saada pärast põhiotsuse langetamist täiendavat või lisahüvitist (asjaolude muutumise või tervise halvenemise jms tõttu)?

Ei, sellist võimalust ei ole ette nähtud.

Millised tõendavad dokumendid pean ma oma nõudele lisama?

Tavamenetluse korras kahjuhüvitist nõudes tuleks nõudele lisada järgmised dokumendid:

isikut tõendava dokumendi koopia;

selle lõpliku kohtuotsuse ärakiri, millega mõistetakse välja hüvitis vägivallakuriteoga tekitatud varalise ja/või mittevaralise kahju eest;

kohtutäituri koostatud teade selle kohta, et kuriteo toimepanijalt ei ole võimalik hüvitist sisse nõuda, välja arvatud juhul, kui kahju tekkimise eest vastutav isik on surnud.

Hüvitise ettemakset taotledes tuleks taotlusele lisada järgmised dokumendid:

isikut tõendava dokumendi koopia;

varalise kahju suurust tõendavad dokumendid;

kohtumäärus, mis kinnitab Teie tsiviilhageja staatust, või lõplik kohtuotsus, millega tuvastatakse, et toime on pandud vägivallakuritegu, või menetlusotsustus, mis kinnitab, et kuriteo toimepanija vanuse, rahvusvahelise puutumatuse või surma tõttu ei ole kriminaalmenetlus võimalik;

kui hüvitist taotlevad surnu lähisugulased või ülalpeetavad, siis abielu, peresuhet või ülalpeetava staatust tõendavad dokumendid.

Kas nõude kättetoimetamise ja menetlemise eest tuleb maksta haldus- või muid tasusid?

Ei, nõue võetakse vastu ja vaadatakse läbi lõivuvabalt.

Milline asutus teeb hüvitisnõude kohta otsuse (riigisese juhtumi korral)?

Hüvitisnõudeid menetleb Leedu Vabariigi Justiitsministeerium (*Lietuvos Respublikos teisingumo ministerija*).

Kuhu tuleb hüvitisnõue saata (riigisese juhtumi korral)?

Hüvitisnõue tuleb saata Leedu Vabariigi Justiitsministeeriumile (Ministry of Justice of the Republic of Lithuania, Gedimino pr. 30, LT-01104 Vilnius, Lithuania; e-posti aadress rustine@tm.lt).

Kas ma pean tulema isiklikult kohale, kui toimub menetlus ja/või minu nõude kohta tehakse otsus?

Ei ole.

Kui kaua (ligikaudu) võtab aega ametiasutuselt hüvitisnõude kohta otsuse saamine?

Otsus tehakse ühe kuu jooksul pärast hüvitisnõude ja kõikide vajalike dokumentide esitamist Leedu Vabariigi Justiitsministeeriumile.

Kui ma ei ole ametiasutuse otsusega rahul, siis kuidas saan ma selle vaidlustada?

Leedu Vabariigi Justiitsministeeriumi otsuse saab vaidlustada Leedu haldusvaidluste ülemkomisjonis (*Lietuvos administracinių ginčų komisija*) või Vilniuse piirkondlikus halduskohtus (*Vilniaus apygardos administracinis teismas*) ühe kuu jooksul pärast otsuse teatavakstegemist.

Kust leida vajalikke vorme ja muud teavet nõude esitamise kohta?

Leedu Vabariigi Justiitsministeeriumilt või riigi õigusabi talitustelt (*Valstybės garantuojamos teisinės pagalbos tarnyba*) ning veebisaitidelt (vt allpool).

Kas abi saamiseks on olemas spetsiaalne abitelefoni või veebisait?

<https://vgtp.lt/en>

Kas mul on võimalik saada nõude koostamiseks õigusabi (juristi abi)?

Jah, isik võib taotleda esmast riigi õigusabi oma registreeritud elukohaks oleva omavalitsusüksuse täitevorganilt või riigi õigusabi talitustelt.

Kas on olemas ohvriabiorganisatsioonid, kes mind hūvītise nūutamisel abistaksid?

Leedu kuriteoohvrite toetamise ūhing (*Lietuvos nusikaltimų aukų rėmimo asociacija*) (Valakupių g. 5, LT-10101 Vilnius, Leedu);

Caritas Leedu (Lietuvos Caritas, <https://www.caritas.lt>, Papilio g. 5, LT-44275 Kaunas, Leedu).

Viimati uuendatud: 07/04/2023

Käesoleva veebilehe asjaomaseid keeleversioone haldavad asjaomased liikmesriigid. Tõlked on teostanud Euroopa Komisjoni teenistused. Originaali tehtavad võimalikud muudatused asjaomase riikliku ametiasutuse poolt ei pruugi kajastuda tõlkeversioonides. Euroopa Komisjon ei võta vastutust selles dokumendis sisalduva ega viidatud teabe ega andmete eest. Palun lugege õiguslikku teadaannet lehekülje eest vastutava liikmesriigi autoriõiguste kohta.